

Accountant.nl

Dagelijks nieuws op Accountant.nl

Blijf dagelijks op de hoogte van het laatste nieuws met www.accountant.nl. U kunt zich daar tevens aanmelden voor een wekelijkse nieuwsbrief met de belangrijkste berichten, inclusief persoonlijke voorkeur voor specifieke onderwerpen. Van veel nieuwsberichten in 'de Accountant' zijn op Accountant.nl uitgebreide versies met aanvullende bronnen beschikbaar.

Geen vrijstelling jaarrekening micro-ondernemingen

Voorstellen van de Europese Commissie om micro-ondernemingen vrij te stellen van de Europese jaarrekeningseisen zijn voorlopig gestrand in de Europese Raad. Begin 2009 heeft de commissie voorstellen ingediend om micro-ondernemingen vrij te stellen van de Vierde EG-richtlijn. Micro-ondernemingen zijn ondernemingen die twee van de volgende drie criteria niet overschrijden: een miljoen euro omzet, een half miljoen euro activa en tien werknemers.

Tijdens een vergadering begin april 2009 van de Europese Raad, bleek er geen (gekwalficeerde) meerderheid voor te vinden. Dat heeft de NOvAA vernomen van de Nederlandse vertegenwoordiger. De verdere gang van zaken is nog onduidelijk. De commissie zou in een voor eind 2009 op de rol staand voorstel voor herziening van de Vierde en Zevende EG-richtlijnen alsnog een vrijstelling kunnen opnemen.

NIVRA en SRA eensgezind

Tegen de voorgenomen vrijstelling kwam verzet van diverse lidstaten en van (beroeps-)organisaties van accountants. In Nederland meldde SRA dat bijna 75 procent van de SRA-kantoren de voorgenomen afschaffing van de verplichte jaarrekening "zeer onverstandig" vindt. Juist deze categorie bedrijven heeft vanwege een doorgaans minder goede administratieve organisatie zo'n jaarrekening "broodnodig", aldus SRA in een persbericht. Meer dan zeventig procent verwacht bovendien dat vrijstelling de administratieve lasten niet zal verminderen. "Er zal immers altijd de vraag blijven om (verantwoordings)informatie door derden/belanghebbenden, of dat nu in de vorm van een jaarrekening is of niet". Het NIVRA sluit zich daarbij aan. "Ik denk dat het realiseren van een lastenverlichting langs deze weg een illusie is", zegt adviseur beleidscommunicatie Marc Schweppe. "Ondernemers moeten toch hun boekhouding doen, voor de Belastingdienst, de bank en andere stakeholders. Denk eens aan alle vragen die ondernemers zouden krijgen zonder verplichte jaarrekening. Elke keer moeten zij maatwerk leveren om deze vragen te beantwoorden." Schweppe wijst op diverse andere initiatieven voor administratieve lastenverlichting, zoals afspraken over horizontaal toezicht. "De verschillende initiatieven dreigen nu door elkaar te gaan lopen. Het is goed om niet iets te forceren onder druk van de economische omstandigheden. Het is beter om eerst na te denken welke besparing je wilt realiseren en welke mogelijkheden je daarvoor hebt. Zo is er de implementatie van XBRL. Daarmee is efficiënt en eigentijds rapporteren mogelijk."

Kaja Draksler wint Deloitte Jazz Award 2009

Pianiste Kaja Draksler heeft op 8 april 2009 in het Bimhuis te Amsterdam de Deloitte Jazz Award 2009 gewonnen. Aan de jazzprijs is een geldbedrag verbonden van € 20.000. De twee andere finalisten bassist Clemens van der Feen en hoornist Morris Kliphuis kregen beiden een stimulansprijs van € 2.500. De Deloitte Jazz Award is de grootste Nederlandse aanmoedigingsprijs voor jazzmusici. De prijs is een initiatief van Deloitte en bedoeld voor getalenteerde musici die

in Nederland gevestigd zijn, hier al een zekere bekendheid hebben en aan het begin staan van een internationale carrière. De Deloitte Jazz Award werd dit jaar voor de achtste maal uitgereikt.

'Zowel het aantal als de kwaliteit van de inschrijvingen heeft ons zeer verrast.'

Een leergang Risicomanagement van het Amsterdam Institute of Finance is volledig volgeboekt (inclusief DNB-toezichhouders), in het Financieel Dagblad, 1 april 2009.

RA wint Grote Geschiedenis Quiz

Registeraccountant Lex van Eijndhoven uit Utrecht heeft de achtste editie van de Grote Geschiedenis Quiz gewonnen. Hij mag zich daarom de nationale geschiedeskennner van het jaar 2009 noemen. In de op televisie uitgezonden finale op Tweede Paasdag versloeg hij radio-dj Jeroen Kijk in de Vegte.

In het dagelijks leven is Van Eijndhoven directeur van Audit Services Rotterdam (ASR), de interne auditdienst van de gemeente Rotterdam. Onder leiding van presentator Joost

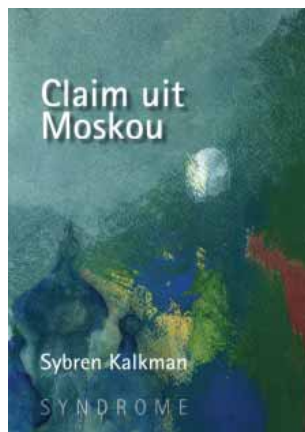

Karhof namen tien prominente Nederlanders het op tegen tien onbekenden, die zich voor de finale hadden geplaatst via de voorronden in de Volkskrant en het Historisch Nieuwsblad. De jury bestond uit de historici Hans Blom, Piet de Rooy en Ruth Oldenziel (voorzitter). Van Eijndhoven won een reis voor twee personen naar een bestemming naar keuze ter waarde van tienduizend euro.

Oud-partner KPMG schrijft accountantsthiller

“Ik doe het niet. Alsjeblieft, Gregor Ivanovitsj, hou erover op.” Aldus de eerste zin uit het boek ‘Claim uit Moskou’ van registeraccountant en voormalig KPMG-partner Sybren Kalkman.

De weigering betreft het zetten van een handtekening onder een vals en onjuist onderzoeksrapport.

Maar inderdaad, u vermoedde het al door die openingszin, dit is geen vakliteratuur in de strikte betekenis.

Hoofdpersoon in deze misdaadroman, alweer Kalkmans derde boek sinds zijn debuut ‘De dood op wintersport’ uit 2000, is overigens wél een accountant: Rob van Dam. Diens kantoor krijgt een claim binnen van vijf miljard euro - Kalkman houdt duidelijk niet van halve maatregelen - omdat het werk voor een Russische oliemaatschappij

niet goed zou zijn gedaan. Daarop vertrekt Van Dam naar Moskou voor onderzoek, alwaar hij wordt bijgestaan door Irina, “een mooie, lange vrouw met connecties”. De redactie heeft het boek zelf nog niet gelezen, maar de ingrediënten klinken veelbelovend genoeg om onze lezers er alvast op attent te maken.

Claim uit Moskou is voor € 22,50 (inclusief verzendkosten) te bestellen via sybrenkalkman@quicknet.nl.

PwC en Noord-Holland botsen over geheimhouding

Het onderzoek van de provincie Noord-Holland naar de verdwenen miljoenen bij Icesave, heeft geleid tot een geschil tussen voorzitter Joke Geldof van de provinciale onderzoekscommissie en de provinciale accountant PricewaterhouseCoopers. Steen des aanstoots is het feit dat PwC de betrokken accountant niet wil laten optreden voor een verhoor in een openbare zitting.

PwC zegt op vrijwillige basis wel alle vragen van de commissie uitvoerig te hebben beantwoord, maar voelt zich op grond van de Wet toezicht accountantsorganisaties en de Verordening gedragscode verplicht tot geheimhouding over onder andere zaken die personen betreffen. “Daarom kunnen we niet meewerken aan een publieke hoorzitting”, aldus PwC-woordvoerder Meint Waterlander. “We hebben ook gekeken hoe regelgeving zich in jurisprudentie heeft ontwikkeld. Op basis daarvan hebben wij wel medewerking toegezegd aan een besloten zitting. Daar zijn wel de waarborgen voor vertrouwelijkheid.”

De provincie heeft geen wettelijke rechten om getuigen te sommeren voor een onderzoekscommissie te verschijnen. Dit in tegenstelling tot een parlementaire onderzoekscommissie van de Tweede Kamer.

Over deze is op Accountant.nl een uitgebreide discussie gevoerd (weblogs en opiniebijdragen). Zie ook de rubriek *Opinie* in dit nummer, pagina 56.

Commissarissen: ‘Wel verbetering gewenst, meer tijdsbesteding onnodig’

De kennis van commissarissen voor benoemings- en met name remuneratieactiviteiten moet worden aangevuld. De auditactiviteiten staan daarop tegenop een hoog niveau. Dat is een van de conclusies in een onderzoek door de Vereniging Financieel-Economisch Management (FINEM) onder ruim honderd commissarissen. Meer tijd steken in commissariaten wordt echter niet nodig gevonden.

Uit het onderzoek *Commissarissen willen verbeteren, en leggen de lat hoger* (onder redactie van Auke de Bos, Haijo Dijkstra, Aalt Klaassen en Herbert Rijken), waarvoor het veldwerk is verricht in 2008 en waar 111 commissarissen aan meewerkten, blijkt dat het goed functioneren van de auditcommissie, de remuneratie- en benoemingscommissie zeer belangrijk wordt gevonden. Dat is weinig opmerkelijk, want deze behoren alle tot de kerntaken van de raad van commissarissen.

Ook blijkt uit het onderzoek dat de tijdsbesteding voor de auditcommissie gemiddeld 51 uur per jaar bedraagt. Aan remuneratie- en benoemingsactiviteiten wordt de helft minder besteed.

De commissarissen wensen de diverse basisactiviteiten - interne risico-beheersing- en controlesystemen, remuneratieactiviteiten, selectie en benoeming leden raad van commissarissen en leden raad van bestuur, evaluatie functioneren raad van commissarissen en raad van bestuur - verder te perfectioneren.

Een opvallende uitzondering zijn de auditactiviteiten, die volgens hen al op een hoog niveau staan. Verder valt op dat de meeste commissarissen menen dat er nog vooruitgang moet worden gerealiseerd ten aanzien van de interne risicobeheersing- en controlesystemen.

Meer tijdsbesteding voor de drie commissies achten de ondervraagde commissarissen echter niet gewenst. Dit geldt ook voor het commissariaat

als geheel. “Wel veel ambities, maar niet meer tijdsbesteding”, concluderen de onderzoekers.

Agenda

NIVRA-debatbijeenkomsten 2009

- 12 mei** - De feiten, niet de cijfers (1) **Nieuwe kaders voor assurance.**
- 25 mei** - Verantwoordingsdag. **Relevant resultaat, getrouw beeld.**
- 10 juni** - De crisis voorbij? **Lessen voor controleurs en toezichthouders.**
- 15 juni** - Voorkomen is beter. **Accountant en insolventie.**
- 17 juni** - Blaffen of bijten? **Over feiten en falen in risicomanagement.**
- 18 september** - De ontknoping. **Assurance in een complexe omgeving.**
- 21 september** - Struikelen in het regelwoud. **Wet- en regelgeving tussen controle en vertrouwen.**
- 30 september** - Aid Report. **Making Accountancy Development Accountable.**
- 14 oktober** - Corporate recovery and the credit crisis. **Tools, instruments & qualifications.**
- 4 november** - Trust or Dare? **Over de balans tussen (on)zekerheden, vertrouwen en ondernemen.**
- 12 november** - De feiten, niet de cijfers (2). **Nieuwe kaders voor assurance.**
- 25 november** - Het oog van RA. **Over zekerheid in onzekere tijden.** Accountantsdag 2009.

Informatie: www.nivra.nl

VERA

Voor informatie over VERA-seminars zie de VERA-pagina elders in dit blad of surf naar www.nivra.nl/vera.

Megaclaim tegen KPMG in zaak New Century

KPMG heeft een claim van een miljard dollar aan de broek gekregen in verband met het vermeende aandeel in het faillissement van de Amerikaanse hypotheekbank New Century in 2007. De claim is ingediend door schuldeisers van New Century, die nog drie miljard dollar in de failliete bank hadden zitten. Zij verwijten KPMG dat het de financiële problemen van de bank hielp versluieren. KPMG reageert fel. "Elke suggestie dat wij gehoor gaven aan de wensen van onze klant, is ondraaglijk", aldus een woordvoerder.

De claim treft zowel de internationale holding KPMG International als de Amerikaanse KPMG firma. Het is de grootste claim tegen een accountantskantoor vanwege de kredietcrisis tot nu toe.

New Jersey klaagt Ernst & Young aan

De Amerikaanse staat New Jersey heeft Ernst & Young aangeklaagd, als uitvloeisel van de rechtszaak die de staat voert tegen bestuurders van het failliete Lehman Brothers. New Jersey verloor door het faillissement van

Lehman Brothers 118 miljoen dollar aan pensioenreserves. De klacht heeft betrekking op de vastgoedportefeuille en de vastgoedgerelateerde *mortgage backed securities*-portefeuille van de failliete zakenbank. Terwijl het vastgoed overgewaardeerd was, hielden bestuurders vol dat deze portefeuille een sterke kapitaalbasis had en voldoende liquide was. Op basis

van die te gunstige voorstelling van zaken belegde New Jersey in Lehman-aandelen. Volgens de aanklacht hadden de bestuurders kunnen weten dat het anders was. Als accountant van Lehman is Ernst & Young door New Jersey aansprakelijk gesteld voor de geleden schade.

Vorig najaar diende een Californische provincie ook al een klacht in tegen Ernst & Young in verband met het Lehman-faillissement.

BEELD: MARJA BROUWER

Lange gevangenisstraffen ex-KPMG'ers in tax shelter zaak

Een Amerikaanse rechter heeft voormalig senior manager John Larson van KPMG LLP veroordeeld tot tien jaar gevangenisstraf wegens zijn rol in de verkoop van illegale *tax shelters*. Oud-KPMG-partner Robert Pfaff kreeg acht jaar. Via de belastingconstructies ontlieden rijke klanten ruim honderd miljoen dollar aan belastingen. Op 17 december 2008 had de jury in deze zaak de twee ex-KPMG'ers al schuldig verklaard, samen met een betrokken advocaat, die nu tot zesenehalf jaar is veroordeeld.

Met de straffen zegt rechter Lewis Kaplan een boodschap te willen laten uitgaan naar professionals die soortgelijke verkeerde acties overwegen. Hij bekritiseerde degenen die zoeken naar "een echte of imaginaire maas" in het systeem met de bedoeling "een fortuin te maken".

Hoogervorst:

'Stop politieke druk op verslaggevingsregels'

De neiging vanuit de politiek om druk uit te oefenen op de standard setters voor verslaggevingsregels is gevaarlijk. Dat betoogt AFM-directeur Hans Hoogervorst in een brief in de Britse zakenkrant *Financial Times* op 2 april 2009. Hoogervorst heeft oog voor de mogelijke problemen met fair value accounting, maar stelt niettemin dat "overall, it does not seem likely that bank assets are being hugely undervalued". Volgens de AFM-baas leert de huidige crisis dat standard setters eerder meer dan minder onafhankelijk moeten worden. "If accounting standard setting comes to be perceived as a political process, confidence in the markets will be further undermined. That is the last thing we should want."

FASB en IASB onder druk

De oproep van de AFM-baas verscheen ongeveer gelijk met het bericht dat de FASB, die de Amerikaanse verslaggevingsregels vaststelt, de fair value-regels versoepelt. Daardoor kunnen Amerikaanse banken, met terugwerkende kracht per 1 januari 2009, hun sterk in waarde gedaalde bezittingen mogelijk met tientallen miljarden opwaarderen. Inmiddels hebben de Europese ministers van Financiën in een verklaring gepleit voor het overnemen van deze Amerikaanse versoepeling door de standard setter voor IFRS, de International Accounting Standards Board.

Zie ook de opiniebijdrage van Paul Koster op pagina 56.

Claim Madoff-zaak voor Nederlandse Citco en PwC

Het Nederlands-Antilliaanse *trust*-bedrijf Citco en accountant PricewaterhouseCoopers krijgen te maken met claims in de fraudezaak rond Bernard Madoff. Zowel Citco als de Nederlandse en Canadese vestigingen van PwC werkten voor zogenoemde *feeder funds*, die dienden als aanvoerkanalen van Madoff's piramidezwendel. Gedupeerde beleggers vinden dat Citco en PwC hun onderzoeksplicht hebben verzaakt. Naast individuele claims is er ook een groepswijze *class action* aangespannen tegen Citco en PwC Nederland. PwC had volgens hen twijfels moeten hebben over de ondoorzichtige structuur die Madoff hielp zijn zwendel te verbergen. Bovendien vinden de beleggers dat Citco en PwC *red flags* in de financiële cijfers die ze van Madoff kregen over het hoofd hebben gezien. PwC heeft in Het Financieele Dagblad laten weten "achter de audits te staan die wij hebben uitgevoerd" en wijst er op dat Madoff onder toezicht stond van de Amerikaanse beurstoezichthouder SEC.

Interne audit slachtoffer kredietcrisis

Veel bedrijven zullen dit jaar bezuinigen op hun interne audits. Dat blijkt uit onderzoeken van zowel PricewaterhouseCoopers als het Institute of Internal Auditors (IIA). Volgens die laatste organisatie leidt dit tot extra risico's.

In een onderzoek onder 364 internal auditors in de Verenigde Staten constateert het IIA dat volgens een meerderheid van de ondervraagden beter risk management niet had kunnen helpen om de huidige financiële problemen te voorkomen. Ruim veertig procent vindt daarentegen van wel.

Uit het IIA-onderzoek blijkt ook dat interne afdelingen hun aandacht verleggen van onder meer SOx-gerelateerde risico's naar recessiegerelateerde risico's. Een andere bevinding is dat binnen organisaties die overheidssteun hebben ontvangen, bijna de helft (44 procent) van de IAD's zich niet bezighoudt met de risico's die aan deze steun zijn verbonden.

Volgens het internationale onderzoek van PwC verwacht 36 procent van de ondervraagde bedrijven dit jaar te bezuinigen op de interne audit. In voorgaande jaren was dat nog veertien procent.

BEELD: NADIA GONZÁLEZ

Docters van Leeuwen weg bij Holland Financial Centre

BEELD: MARIA BROUWER

Arthur Docters van Leeuwen stapte op bij de stichting Holland Financial Centre (HFC). Hij wordt opgevolgd door Sjoerd van Keulen, tot half april 2009 nog topman van bankverzekeraar SNS Reaal.

In HFC werken kopstukken uit de financiële wereld samen om Nederland als financieel centrum

op de kaart te zetten. In het Financiële Dagblad voorspelt Van Keulen dat financiële instellingen uit Londen en Dublin naar Nederland zullen komen. "De komende jaren zullen marktaandeel binnen Europa en daarbuiten gaan verschuiven. Nederland heeft daarbij een uitstekende startpositie."

Docters van Leeuwen wil zich meer op zijn wetenschappelijke ambities richten. Hij blijft aan HFC verbonden als adviseur.

Tuchtklacht tegen oud-Ahold-accountant Deloitte ingetrokken

Het Functioneel Parket heeft een ingediende tuchtklacht tegen de voormalig 'Ahold-accountant' van Deloitte ingetrokken. De klacht was in 2006 ingediend bij de Raad van Tucht voor zijn optreden rond de Ahold-jaarrekeningen in de periode 1997-2002. Het intrekken van de klacht heeft een paar redenen. Allereerst heeft de accountant al een berisping gekregen door het College van Beroep voor het bedrijfsleven in een andere tuchtafelzaak over in wezen hetzelfde feitencomplex. Verder is de betrokkene nu al geruime tijd gepensioneerd, heeft hij zich definitief laten uitschrijven als registeraccountant en speelt ook zijn gezondheid een rol bij het besluit.

Beloning topbestuurders duikt door recessie

De beloning van topbestuurders in Nederland is in 2008 met 21 procent gedaald. Gemiddeld verdienen ze nu drie miljoen euro. De daling doet zich voor bij zowel banken als andere ondernemingen. Dat blijkt uit een inventarisatie door de Volkskrant bij 22 van de 25 AEX-bedrijven.

De inkomensdaling is niet zozeer een gevolg van een bewust versoerd beloningsbeleid, maar vooral van de gedaalde jaarbonussen en prestatieaandelen bij veel bedrijven, aldus de krant. De jaarbonussen daalden met 32 procent naar gemiddeld 813 duizend euro, de winsten uit aandelen en opties met 29 procent naar 969 duizend euro.

Jeroen van der Veer van Shell ontving met 8,7 miljoen euro vorig jaar het hoogste bedrag. Ad Scheepbouwer van KPN volgt op de tweede plaats met 7,8 miljoen euro.

Nancy McKinstry van Wolters Kluwer staat op drie met een inkomen van 5,6 miljoen euro. *Meer informatie over het onderzoek op Topsalaris.nl.*

Top 10 redenen voor mislukken accountantsfusies

Het Journal of Accountancy, maandblad van de Amerikaanse beroepsorganisatie AICPA, analyseert in het maartnummer waarom fusies tussen accountantskantoren soms mislukken. Het desbetreffende artikel, *Mergers & Acquisitions of CPA Firms, Understanding the roadblocks to successful deals*, presenteert onder meer een top 10 van belangrijkste struikelblokken. De nummer één klinkt vertrouwd: ook in het grote bedrijfsleven stranden fusies nog wel eens op persoonlijkheden.

- 1 Ego
- 2 Firmanaam
- 3 Cultuur
- 4 Verlies staf en klanten
- 5 Onvoldoende capaciteit
- 6 Staff overgang
- 7 Technologie
- 8 Slechte planning van veranderingen
- 9 Ongeduld
- 10 Communicatie

BRON: WWW.JOURNALOFACCOUNTANCY.COM

Personalialia ...

Eric Hutten (40) is benoemd als lid van het dagelijks bestuur van KroeseWevers Accountants en Belastingadviseurs. Hutten werkt bij de vestiging Enschede van het kantoor en is partner sinds 2006.

Per 1 mei 2009 treedt **Edgar Kannekens** (44) als groepscontroller in dienst bij Stichting SWKGroep, actief in de sector kinderopvang en welzijn. Per die datum neemt Kannekens afscheid van Mazars Accountants en Belastingadviseurs.

AFM-directeur **Hans Hoogervorst** is benoemd tot voorzitter van de onlangs opgerichte Monitoring Board van de IASC Foundation. Hij vertegenwoordigt daar de Technical Committee van de IOSCO, de internationale koepel van beurstoezichhouders.

... en Zaken

De Achterhoekse vestigingen van **Kab accountants & belastingadviseurs**, Doetinchem, Didam en Warnsveld, worden sponsor van het theatercafé in de nieuwe Doetinchemse schouwburg Amphion.

Het wereldwijde netwerk van accountantskantoren **Horwath International** heeft zijn naam gewijzigd in **Crowe Horwath International**. Crowe Horwath LLP is de grootste partner in de Verenigde Staten. Horwath de Zeeuw & de Keizer is de Nederlandse partner in het netwerk.

Alfa Accountants en Adviseurs heeft in 2008 een omzet geboekt van 61,9 miljoen euro, 5,3 procent meer dan in 2007. Het resultaat voor belasting daalde van 6,1 naar 2,8 miljoen euro (vooral door de bijzondere posten in het resultaat over 2007). Het aantal klanten groeide met zeven procent en er traden 68 nieuwe professionals in dienst.

Duitse beroepsorganisatie: tien lessen uit kredietcrisis

Het Duitse Institut der Wirtschaftsprüfer (IDW) heeft een paper gepresenteerd met daarin tien lessen uit de kredietcrisis. De paper, getiteld *Conclusions from the Financial Crisis: A View to the Future*, geeft in tien thema's geeft het IDW aanbevelingen om het wereldwijde financiële systeem te verbeteren en meer bestand tegen crises te maken.

Opmerkelijk is dat het IDW ook voor bepaalde producten de fair value-waarderingsmethode ter discussie stelt. Daarbij zoekt het instituut aansluiting bij de in oktober 2008 door de IASB doorgevoerde versoepelingen op dit punt. Opvallend is ook het pleidooi voor het consolideren in de balans van *special purpose vehicles*.

Het IDW benadrukt wel dat wijzigingen of afwijkingen van verslaggevingsstandaarden altijd via de IASB dienen te lopen. Nationale *carve outs* leiden volgens de beroepsorganisatie tot een verwarrend beeld.

Oud Nieuws op Accountant.nl:

De wereld verandert, maar sommige zaken lijken altijd constant te blijven. 'de Accountant'/Accountant.nl duikt regelmatig in de archieven voor wat historisch perspectief en verrassende feiten. Elke maand in 'de Accountant' en compleet met pdf's van uitgebreide teksten en bronmateriaal op Accountant.nl.

Oud Nieuws (2): DNB vaardigt extra regelgeving uit voor derivaten

De meeste financiële toezichhouders, inclusief De Nederlandsche Bank, zeggen dat niemand de huidige crisis kon zien aankomen en dat niemand de risico's van het sterk groeiend gebruik van financiële derivaten ten volle heeft beseft.

Een brief van 3 augustus 1995 van DNB spreekt andere taal. "Een onvoldoende beheerst gebruik van derivaten door een kredietinstelling kan leiden tot bovenmatige risico's, die zelfs een bedreiging zouden kunnen vormen voor de continuïteit van die instelling", schrijft toenmalig DNB-directeur Tom de Swaan - later cfo van ABN-Amro - aan de banken.

Achter de brief tien volle pagina's *Richtlijnen Risicobeheer Derivaten*, gebaseerd op een leidraad die het Bazel Comité in 1994 publiceerde.

De door de DNB in 1995 uitgevaardigde regels adresseren letterlijk alle elementen die in de huidige discussie en rapporten van bank- en andere commissies weer 'als nieuw' worden opgevoerd. Van aandacht voor *off balance accounting*, vereist inzicht in de eigen financiële producten en de noodzaak van stress tests, tot de noodzaak van regelmatige waardering op marktwaarde, adequaat risicobeheer en een beloningsstructuur die "het nemen van bovenmatige risico's ontmoedigt".

Critici anno 2009 beweren wel eens dat DNB niet alert is geweest op de risico's van de *booming market* der financiële derivaten. Dat blijkt dus een fabeltje. DNB was juist zeer alert, veertien jaar geleden al. Zo alert dat er eenvoudig niets meer mis kon gaan.

Download de brief van De Nederlandsche Bank uit 1995 via Accountant.nl (Oud nieuws).

BEELD: MARIA BROUWER

Commissie Maas over de accountant

In het op 7 april 2009 verschenen rapport van de Adviescommissie Toekomst Banken ('commissie Maas') worden ook aanbevelingen gedaan over de rol van de externe en interne accountant.

De aanbevelingen over de rol van de externe accountant, in het kort:

- De externe accountant dient zich een grondig oordeel te vormen van het feitelijk functioneren van de governance binnen een bank.
- Er moet een periodieke informatie-uitwisseling zijn tussen het *risk committee* van de raad van commissarissen en de externe accountant, bij voorkeur twee keer per jaar.
- Intensivering van de verhouding tussen externe accountant, De Nederlandsche Bank en de onder toezicht staande bank, met vroegtijdige afstemming van risicoanalyse en controleaanpak tussen de partijen.

De rol van de interne accountant komt ter sprake in een aanbeveling over het ontwikkelen van nieuwe financiële producten:

- Nieuwe producten kunnen niet op de markt worden gebracht of worden gedistribueerd zonder uitdrukkelijke instemming van de riskmanagement-functie in de bank. De interne accountant moet toezien op het blijvend respecteren van het Product Approval Process en hierover periodiek rapporteren aan het *risk committee* van de raad van commissarissen.

Deloitte en PwC nemen delen BearingPoint in VS over

Deloitte heeft voor 350 miljoen dollar North American Public Services overgenomen. Het maakte onderdeel uit van BearingPoint, de voormalige consultancytak van KPMG die sinds februari 2009 in surseillance van betaling verkeert. Deloitte spreekt in een verklaring van een strategische overname die bijdraagt aan een versnelde uitbreiding van de diensten voor de federale overheid.

PricewaterhouseCoopers koopt voor 25 miljoen dollar delen van North American Commercial Services van BearingPoint. Ze worden geïntegreerd met de adviespraktijk van PwC in de VS. Naar verluidt zou ook Grant Thornton interesse hebben voor onderdelen van BearingPoint. BearingPoint heeft moeite om te overleven. Het bedrijf, dat in Nederland 65 medewerkers telt, heeft 2,23 miljard dollar schuld tegenover 1,76 dollar aan activa. In Europa zouden onderhandelingen worden gevoerd over een management buyout.

BEELD: MARIA BROUWER

Grote advocatenkantoren stoten curatorwerk af

Hoewel er veel faillissementen zijn, stoten steeds meer grote advocatenkantoren het curatorwerk af. Dat constateert Insolad, de vereniging van solventierechtsadvocaten. Lage tarieven, angst voor lege boedels en mogelijke belangentegenstellingen spelen hierbij een rol. De Brauw stopte al in 1999 met curatorwerk, gevolgd door Nauta Duthil, DLA Piper, Stibbe, en Houthoff Buruma behandelen wel faillissementen, maar vooral grote en complexe zaken zoals Lehman Brothers. Voor grote kantoren is het uurloon van de curator vaak niet rendabel genoeg. Het standaardtarief van een curator is 186 euro per uur. Afhankelijk van de ervaring kan dat oplopen tot driehonderd euro.

Inkoop overheid: best veel

Het Financieele Dagblad (FD) schrijft op 14 april 2009 in een handzaam kadertje bij een artikel: "De Rijksoverheid wil dat in 2010 al haar inkopen, jaarlijks voor 40 miljard euro, duurzaam zijn (...)" Dat is natuurlijk geen kattenpis en het is dan ook voorstelbaar dat er de nodige kritiek is - met name vanuit bedrijven - op de manier waarop de overheid dat oppakt. Aan dat vraagstuk branden we onze vingers hier niet, maar we willen wel weten waar dat bedrag van 40 miljard nu eigenlijk vandaan komt. Want het is een zeer hardnekkig cijfer dat terugkomt in vrijwel alle nieuwsartikelen over inkoop in de publieke sector en zal dus wel op een doorwrochte analyse stoelen?

De officiële bron maakt in elk geval duidelijk dat het FD wat al te kort door de bocht gaat met het samenvatten voor de lezers met snelle trek. Want op de website van SenterNovem - belast met het ontwikkelen van criteria voor duurzame inkoop bij het Rijk - is te lezen: "Jaarlijks besteden de gezamenlijke overheden (Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen) meer dan 40 miljard euro aan de inkoop van goederen, werken en diensten. (...) De rijksoverheid wil in 2010 voor 100 procent duurzaam inkopen. De gemeenten streven naar 75 procent in 2010 en 100 procent in 2015. Provincies en waterschappen hebben minimaal 50 procent in 2010 als doel gesteld (...)"

Kortom: de 40 miljard heeft betrekking op de hele publieke sector, niet alleen op het rijk. Maar dat is muggenzifterij vergeleken met de vraag of die 40 miljard klopt.

We graven verder en stuiten op een beleidsbrief van Economische zaken van eind 2005. Daaruit blijkt dat meer dan 10 procent van het Bruto Nationaal Product bestaat uit overheidsinkopen, waarvan ongeveer 30 procent voor rekening van de Rijksoverheid komt. Omgerekend dus zo'n 57 miljard voor de publieke sector als geheel, waarvan 17 voor rekening van de rijksoverheid.

Ook vinden we een analyse die werd uitgevoerd door detachingsbedrijf DPA in opdracht van het regiebureau inkoop van de rijksoverheid: "(...) Op basis van de informatie van de zes ministeries en met behulp van elf indicatoren is vervolgens een onderbouwde schatting gedaan van het totale inkoopvolume van de gehele Rijksoverheid.(...)" Die onderbouwde schatting komt uit op 10 miljard. Oh, en dan heeft ook de OESO - de economische denktank van rijke landen - volgens het Nederlands Dagblad een keer een rekensom gemaakt. Die kwam uit op 100 miljard.

Ten slotte stuiten we nog op een document van het adviesbureau Significant - ooit ontstaan uit PricewaterhouseCoopers - dat verfrissend eerlijk is. "Het is op dit moment nog niet mogelijk om met een marge van 20 procent aan te geven voor hoeveel miljard het Rijk extern inkoop." Daar moet elke accountant toch jeuk van in de vingers krijgen?

NART WIELAARD & TOM NIEROP

SPOOKCIJFER

Accountant.nl

Voor eerdere Spookcijfers, reacties of suggesties zie Accountant.nl (Spookcijfer).